

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Modi LX Sacrae Orationis variè Formandæ

Kojałowicz, Kazimierz Wijuk

Antverpiae, 1668

Modus XXXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69292](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69292)

qua ad pacem tibi: nunc autem, abscondita sunt ab oculis tuis. Audite hæc Reges, audite Regna, & intelligite, quia patiens est dominus, & multæ misericordiæ: verumtamen nisi convertamini, in die, quæ ad Pacem vobis est, in tempore opportuno, Psal. 33. aut ut Hab! legunt, in tempore inventionis: fiet quod post impænitentiam Jerosolymæ prædictum. Venient dies in te, & non relinquetur lapis supra lapidem; Cogentibus peccatis vestris, Deum quodammodo invitum, ad ultionem justam, de vobis sumendam: juxta quod loquitur Salvian, lib. 6. de provid. Circumsonabant armis, muros Carthaginis, populi barbarorum: & Ecclesia Carthaginensis, insaniebat in circis, luxuriabat in theatris. Alii foris jugulabantur, alii intus fornicabantur. Pars plebis foris erat captiva hostium; pars intus, captiva vitiorum. Tum addit. Et cum hæc omnia fierent, quid aliud talis populus agebat, nisi, ut cum Deus perdere adhuc fortasse noller, tamen ipse exigeret, ut periret. O cæcitatem? O amentiam? semper vitandam.

MODUS XXXIII.

SENTENTIA habens specialem Emphasim, aut propter mysterii excellentiam inclusam; aut propter beneficii magnitudinem, significatam; aut propter præmii, vel pænarum excellentiam exaggeratam; ita tractanda assumitur, ut toto Orationis

nis decursu, probationes, aut amplificationes illius
nectantur: ipsa autem suo sensu, singulas sapius
concludat. Potest autem ejusmodi sententia non
solum ex Evangeliiis sacris assumi, sed & aliunde
pecti: atque rei propositæ adnecti. Sic exaggerat
in Vigilia Nativitatis, verba illa, *Jesus Christus fi-*
lius David, nascitur in Bethleem Juda, mellifluus
Bernardus. Sic in ipso die Nativitatis, verba illa,
verbum caro factum est, decus concionatorum P.
Petrus Skarga Societatis nostræ. Hujus etiam
exaggerationis formam, premit Drexel, in Rogo
damnat. cap. 10. ad illa verba *Eternitas piorum*
suspirium.

P R A X I S.

In Festo omnium Sanctorum.

Beati Beati Beati &c. Matth. 5.

Accessus & Propositio. Si quis dies potest; ho-
diernus etiam debet, persuasum nobis redde-
re, quod olim sibi certum, coram toto mundo edic-
xit; tuba Sacræ Eremitæ Hieronymus. Vox
ejus est: *Nullus labor durus, nullum tempus longum,*
debet videri, quo gloria eternitatis acquiri-
tur. O quam pauci hanc vocem audiunt; quam
pauciores intelligunt! ut autem intelligant,
plurimum omnino interest! quatenus ad eam
gloriam, ad quam creati sumus & qua felices

M 2

animæ

animæ sanctorum jam fruuntur, animosè accingamur. Eja auditores! demus tanto negotio, tantillum temporis, & ad Christi Domini prædicationem reflexi, quàm meritò id sentire debeamus, quod nullus labor durus, nullum tempus longum debet videri, quo gloria æternitatis, qua Beati fruuntur acquiritur, expendere hodie velimus.

Confirmatio debet, aut potest
constare

Exaggeratione, singularum Beatitudinum; quæ omnino eæ sunt ut illis rectè pensatis, exclamare necesse sit. *Nullus labor &c.* Regnandum enim E. g. beatis est: & in cælis regnandum; & quid hoc? & quantum? quantoque labore dignum? Pro domo una, pro familia conservanda, quantus labor suscipitur, & neque sic multum se laborasse credit, qui quod desideravit assequitur. Statuatur autem præmium laboris, Regnum Poloniæ, Galliæ, Hispaniæque certo acquirendum; quid non tentabit humana, non dico ambitio, sed & gloriosum generis animi propositum? Grachus apud Plutar. cum pontificatum ambiturus in forum prodiret; atque per matrem, difficultatibus objectis arceretur: *aut mortuum me, inquit, hodie, aut Pontificem videbis.* Quis hic improbus pro pontificatu, ad mortem labor? quid verò pontificatus, quid omnia alia, ad Regnum cæleste: Haræ comparatæ ad Palatium, casæ ad Templum. Quid enim hæc Regna? & quid illud? Primum

reco-

recogita, aliud innuit D. Aug. Manual. cap. 7. *Ibi vita sempiterna, & sempiternæ beata, ibi gaudium sine mœrore, requies sine labore, opes sine amissione, sanitas sine languore, abundantia sine affectione, vita sine morte, perpetuitas sine corruptione, beatitudo sine calamitate, omnia bona in charitate perfectæ, & plena scientia in omnibus, & per omnia* Expende quanti hæc constant, & quanti facienda, quando cum regno cælesti veniunt. *Verè verè nullus labor magnus, nullum tempus longum debet videri, quo gloriæ talis aternitatis acquiritur, sed pergit Salvator, Beati &c. quoniam ipsi possidebunt terram. Minui res videtur. Quid enim, ni possideant, imo contemnant terram, Quorum Regnum est in Cælis? At latet hîc ingens aliquid, & beatissimum, quod affecutus D. Hippon. Præsul lib. 1. Idem Serm. Domini in monte. Illam inquit credo terram, de qua in Psalmo dicitur Spes mea es, tu portio mea, in terra viventium. Significat enim quandam soliditatem, & stabilitatem hæreditatis perpetuæ: ubi anima per affectum bonum tanquam in loco suo requiescit, sicut corpus in terra: & inde cibo suo alitur, sicut corpus ex terra: ipsa est requies & vita sanctorum. Da mihi obsecro in terris, talem terram quæ sit terra viventium, quæ habeat soliditatem & stabilitatem hæreditatis perpetuæ, in qua tanquam in loco suo anima per bonum affectum requiescat. Heu! si tot laboribus ac ærumnis terra mortuorum, terra nō habens stabilitatem, terra in qua non invenitur requies animæ, quæritur verè, nullus labor magnus, nullam tempus longum videri debet, quo gloriæ aterni-*

nitatis acquiritur. Simili modo, cæteræ beatitudines expendendæ essent & simili sententiâ concludendæ, in quarum examine ad magnitudinem gloriæ Sanctorum percipiendam, duo quoque illa, non immeritò consideranda, *Primo* quam variè sapientia summa, beatitudinem illam, exaggeret, appellando illam septies diverso vocabulo quod est, (humano modo loquendi) significare: rem talem esse, quæ satis explicari non possit, *Secundo* concludendo Beatitudinem ultimam, verbis initialibus, quoniam ipsorum est regnum Cælorum, & omnes una; beati, &c. Beati: Beati &c. quod eandem difficultatem exprimendi significat: & quandam abyssum felicitatis, de qua cum plurima dixeris, dicere tamen taliter non possis, quin reliqua profundissimo silentio involvas, illud iterando, quod toties dixisti, Beati: Beati. Ah verè! nimium verè! nullus labor magnus, & nullum Tempus diuturnum videri debet, quo talis gloria æternitatis acquiritur.

MODUS XXXIV.

PRæfixâ propositione, rationes illius, non simpliciter proferuntur: sed initio confirmationis, adfertur aliqua historia, Symbolum, figura, atq; adeo etiam Apologus, aut parabola gravis, propositioni præfixæ probandæ aut explicandæ apta. Tum verò subsumitur, rem de qua dicendum sit, ita se habere prout in historia, Symbolo, figurave est repræsentatum; atque indè, per ostensionem connexionis, similitudinis, proportionis aut alicu-